

BAG

ინდუსტრი

საპარტეზელოს ბიზნეს ასოციაცია
BUSINESS ASSOCIATION OF GEORGIA

ifo INSTITUTE

Leibniz Institute for Economic Research
at the University of Munich

Research

BAG ინდექსი

ბიზნეს
კლიმატი

დასაქმების
ბარომეტრი

სარჩევნი

BAG ინდექსი	1
BAG ბიზნეს კლიმატი.....	1
BAG ბიზნეს კლიმატი სექტორების მიხედვით	3
დასაქმება, გაყიდვები და გაყიდვების ფასები სექტორების მიხედვით	5
ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელის შემშლელი ფაქტორები	9
დაფინანსება	11
მოლოდინი გაცვლითი კურსის შესახებ	13
BAG დასაქმების ბარომეტრი	14

საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის (BAG) ინდექსი საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის, პიემსი კვლევითი ცენტრისა და ifo ეკონომიკური კვლევების ინსტიტუტის ერთობლივი პროდუქტია. BAG ინდექსი მოიცავს BAG-ის წევრებისა და მათ ჯგუფში შემავალი კომპანიების¹ მმართველი მენეჯერების შეფასებას BAG ბიზნეს კლიმატის, BAG დასაქმების ბარომეტრის და BAG საინვესტიციო გარემოს შესახებ. პიემსი კვლევითი ცენტრი BAG ინდექსს აქვეყნებს ყოველკვარტალურად.

BAG ბიზნეს კლიმატი

BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი გამოითვლება BAG-ის წევრებისა და მათ ჯგუფში შემავალი კომპანიების გამოკითხვის საფუძველზე. კითხვარის მეშვეობით კომპანიები აფასებენ თავიანთ მიმდინარე მდგომარეობას და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს². კომპანიები, ასევე, აფასებენ გაყიდვების, გაყიდვების ფასების და დასაქმებულთა რაოდენობის ცვლილებას გასულ კვარტალში, მიმდინარე კვარტალში და მოლოდინს მომდევნო კვარტლისთვის. დამატებით, კომპანიები ასახელებენ მათი ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელის შემშლელ ფაქტორებს, აფიქსირებენ გაცვლითი კურსის შესახებ არსებულ მოლოდინს და აფასებენ ფინანსებზე ხელმისაწვდომობას. აღნიშნული ინდექსის ფარგლებში, BAG-ის წევრები და მათ ჯგუფში შემავალი კომპანიები გადანაწილდა ოთხ სექტორში: ვაჭრობა, მომსახურება, მრეწველობა და მშენებლობა.

2021 წლის II კვარტალში, გამოკითხულმა კომპანიებმა თავიანთი მიმდინარე მდგომარეობა უარყოფითად, ხოლო მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინი დადებითად შეაფასეს. 2021 წლის II კვარტალში, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელმა 20.5 ეულა შეადგინა, მათ შორის, ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობის მაჩვენებელი -2.2, ხოლო ბიზნესის მოლოდინის მაჩვენებელი 45.8 ეულაა.

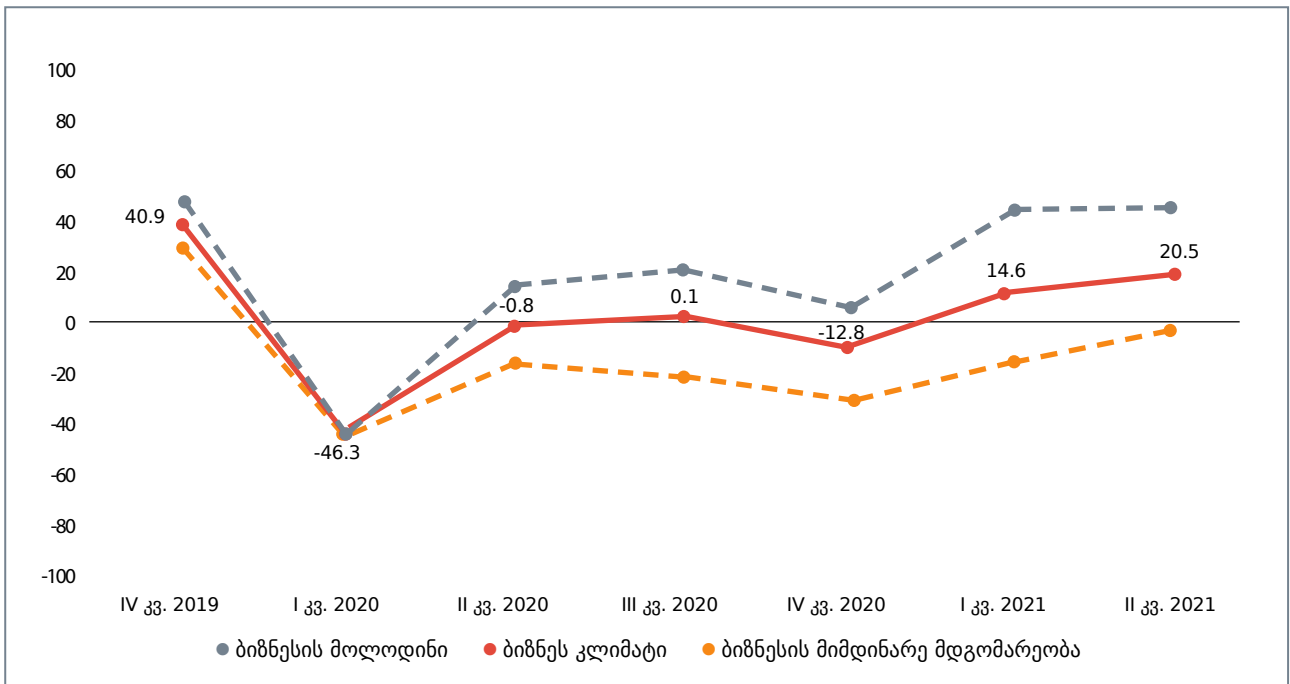
2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, BAG ბიზნეს კლიმატი 5.9 პუნქტით გაუმჯობესდა. აღნიშნულ პერიოდში, გამოკითხული კომპანიების მიერ როგორც მიმდინარე მდგომარეობის შეფასება (გაიზარდა 9.6 პუნქტით), ასევე მომდევნო 6 თვის მოლოდინი (გაიზარდა 0.9 პუნქტით) გაუმჯობესდა.

2021 წლის II კვარტლის შედეგები მნიშვნელოვნად არის გაუმჯობესებული 2020 წლის II კვარტალთან შედარებით, როდესაც BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი -0.8-ს, მიმდინარე მდგომარეობის შეფასება -12.3-ს, ხოლო მომდევნო 6 თვის მოლოდინის ქულა 12.2-ს შეადგენდა (იხილეთ გრაფიკი 1).

აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის II კვარტალში ქვეყანაში გამოცხადებული იყო საგანგებო მდგომარეობა და შეფერხებული იყო ეკონომიკური აქტივობა. ხოლო 2021 წლის II კვარტალში ქვეყანაში დადებით მოლოდინებს აჩვენს ისეთი ფაქტორები, როგორცაა, კომენდანტის საათის შეზღუდვის შემსუბუქება, ვაქცინაციის პროგრამის დაწყება, არასამუშაო დღეებში რესტორნების ფუნქციონირების განახლება, საერთაშორისო საჰაერო მარშრუტების დანიშვნა და სახმელეთო საზღვრების გახსნა ივნისიდან.

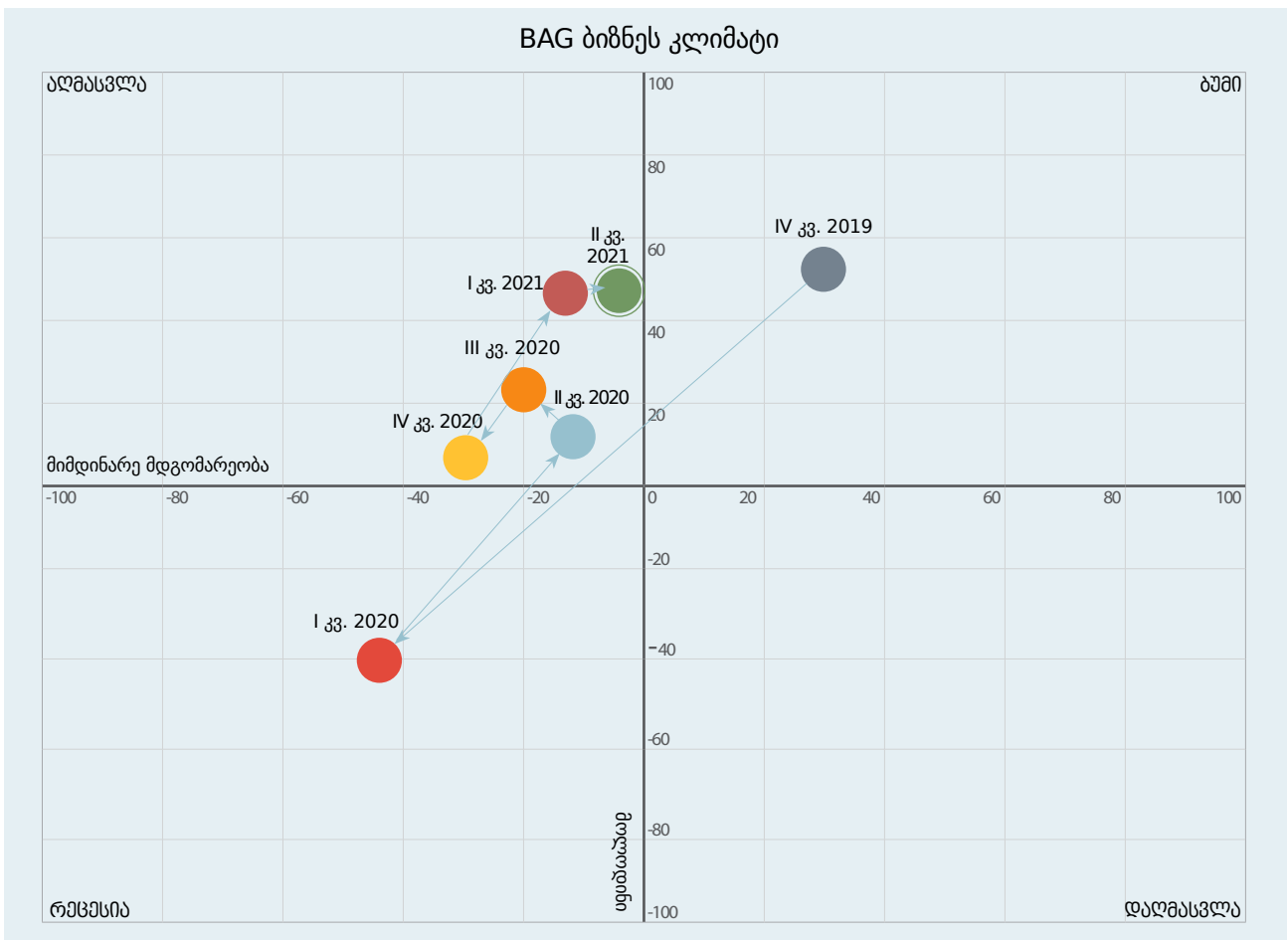
¹ 2021 წლის I კვარტალში BAG ინდექსის მეთოდოლოგიაში განხორციელდა ცვლილება, კერძოდ გაიზარდა გამოსაკითხი კომპანიების რაოდენობა: გამოსაკითხ კომპანიათა ბაზას დაემატა BAG-ის წევრების ჯგუფში შემავალი კომპანიები.

² საბალანსო მნიშვნელობა მიმდინარე მდგომარეობისთვის არის სხვაობა „კარგი“ და „ცუდი“ შეფასებების პროცენტულ წილებს შორის, ხოლო საბალანსო მნიშვნელობა მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინისათვის არის სხვაობა „უფრო ხელსაყრელი“ და „ნაკლებად ხელსაყრელი“ შეფასებების პროცენტულ წილებს შორის. BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი წარმოადგენს ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობისა და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინის საბალანსო მნიშვნელობების ტრანსფორმირებულ საშუალოს. BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი შესაძლოა იყოს -100-სა და +100-ს შორის. +100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მიმდინარე მდგომარეობას და მოლოდინს აფასებს დადებითად, ხოლო -100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მიმდინარე მდგომარეობას და მოლოდინს აფასებს უარყოფითად.

გრაფიკი 1: BAG ბიზნეს კლიმატი, ბიზნესის მოლოდინი და ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობა

2021 წლის II კვარტალში, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი **აღმასვლის ფაზაში** იმყოფება.

გრაფიკი 2: BAG ბიზნეს კლიმატი

გრაფიკი 2 საკოორდინატო სიბრტყეზე ასახავს დამოკიდებულებას ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობასა და ბიზნესის მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს შორის. თავის მხრივ, საკოორდინატო სიბრტყის მეოთხედები შესაბამისი სახელებით აღინიშნება, კერძოდ, აღმასვლა, ბუმი, დაღმასვლა და რეცესია:

- * თუკი გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას აფასებენ უარყოფითად, ხოლო მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს დადებითად, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი მოხვდება „აღმასვლის“ მეოთხედში.
- * თუკი გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს აფასებენ დადებითად, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი მოხვდება „ბუმის“ მეოთხედში.
- * თუკი გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას აფასებენ დადებითად, ხოლო მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს უარყოფითად, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი მოხვდება „დაღმასვლის“ მეოთხედში.
- * თუკი გამოკითხული კომპანიები ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობას და მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს აფასებენ უარყოფითად, BAG ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი მოხვდება „რეცესიის“ მეოთხედში.

BAG ბიზნეს კლიმატი სექტორების მიხედვით

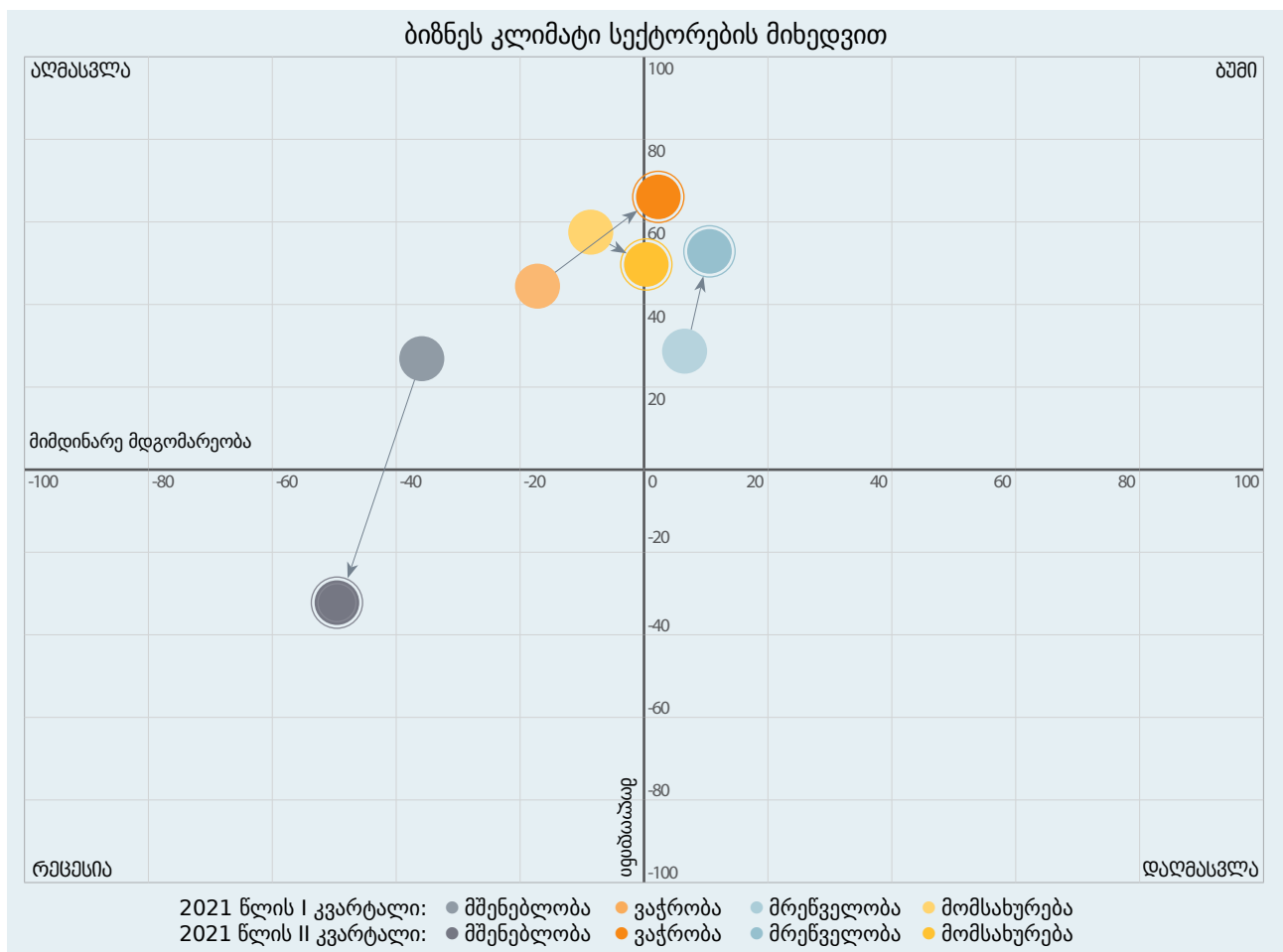
2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, **ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი** ყველა სექტორში გაუმჯობესდა და კვლავ დადებითია, გარდა მშენებლობის სექტორისა, სადაც მაჩვენებელი 37.7 პუნქტით გაუარესდა (იხილეთ ცხრილი 1). აღსანიშნავია, რომ 2021 წლის I კვარტალშიც, სექტორებს შორის ბიზნეს კლიმატის უარყოფითი მაჩვენებელი მხოლოდ მშენებლობის სექტორში დაფიქსირდა.

2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, **ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობის შეფასება** თითქმის ყველა სექტორში გაუმჯობესდა. სექტორებს შორის, მიმდინარე მდგომარეობა ყველაზე დადებითად შეფასდა მრეწველობის სექტორის მიერ. ხოლო მშენებლობის სექტორი ერთადერთია, სადაც მიმდინარე მდგომარეობის მკვეთრად უარყოფითი შეფასება დაფიქსირდა. აღნიშნულს გარკვეულწილად განაპირობებს 2021 წლის II კვარტალში სექტორში შემცირებული გაყიდვები. მოცემულ პერიოდში კომპანიების მიერ გაყიდვების ზრდა არ დაფიქსირებულა, ხოლო 37.5%-ისთვის გაყიდვები შემცირდა (იხილეთ გრაფიკი 6). მშენებლობის სექტორში გამოკითხული კომპანიების 63%-ის განცხადებით, 2021 წლის II კვარტალში მათ მიერ დაწესებული ფასები საკმარისია მხოლოდ დანახარჯების დასაფარად ან ვერ ფარავს დანახარჯებს სრულად.

რაც შეეხება **ბიზნესის მომდევნო ექვსი თვის მოლოდინს**, 2021 წლის II კვარტალში, მშენებლობის სექტორის გარდა, ყველა სექტორისთვის მაჩვენებელი დადებითია. სექტორებს შორის ყველაზე ოპტიმისტური განწყობა ვაჭრობის სექტორში დაფიქსირდა. აღნიშნულს გარკვეულწილად განაპირობებს დადებითი მოლოდინის არსებობა გაყიდვების ფასების ზრდის და გაყიდვების ზრდის მიმართულებით (იხილეთ გრაფიკი 6 და 7). 2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, მოლოდინის მაჩვენებელი გაუმჯობესდა ვაჭრობისა (25 პუნქტით) და მრეწველობის (23.9 პუნქტით) სექტორებში ხოლო მშენებლობისა (66.1 პუნქტით) და მომსახურების (6.9 პუნქტით) სექტორებში გაუარესდა.

ცხრილი 1: საბალანსო მნიშვნელობები სექტორების მიხედვით 2021 წლის II კვარტალში

	ბიზნეს კლიმატი	ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობა	ბიზნესის მოლოდინი
ვაჭრობის სექტორი	32.6	2.9	66.7
მომსახურების სექტორი	23.6	0	50.0
მრეწველობის სექტორი	32.5	13.3	53.3
მშენებლობის სექტორი	-43.9	-50.0	-37.5
ყველა სექტორი	20.5	-2.2	45.8

გრაფიკი 3: ბიზნეს კლიმატი სექტორების მიხედვით 2021 წლის I და II კვარტალში

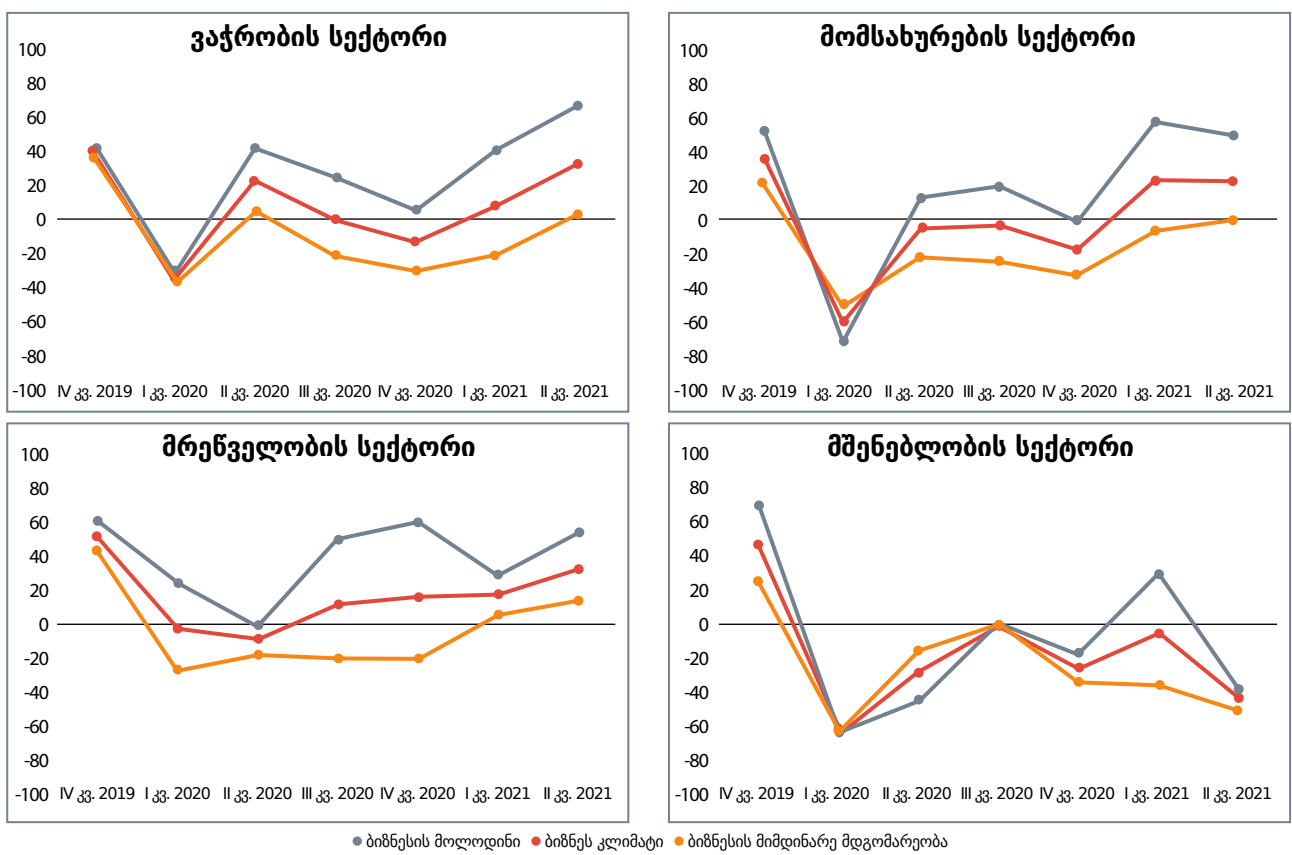
2021 წლის I კვარტლიდან მოყოლებული, ვაჭრობის სექტორის მიერ ბიზნეს კლიმატის შეფასება დადებითია და უმჯობესდება. შესაძლოა, აღნიშნულს განაპირობებდეს, მოცემულ პერიოდში, სექტორში გაყიდვების და გაყიდვების ფასების მზარდი დინამიკა და არსებული მკვეთრად ოპტიმისტური მოლოდინი.

ვაჭრობის სექტორის მსგავსი დინამიკა შეინიშნება მომსახურების სექტორშიც. 2021 წლის I და II კვარტლებში, ამ სექტორშიც ბიზნეს კლიმატის მაჩვენებელი დადებითია და უმჯობესდება, რაც ძირითადად განპირობებულია სექტორში არსებული პოზიტიური მოლოდინით.

მრეწველობის სექტორში ბიზნეს კლიმატის შეფასება 2020 წლის III კვარტლიდან მოყოლებული დადებითია და უმჯობესდება. ვაჭრობისა და მომსახურების სექტორებისგან განსხვავებით,

მრეწველობის სექტორში ბიზნეს კლიმატის დადებით შეფასებას განაპირობებს, როგორც მიმდინარე მდგომარეობის პოზიტიური შეფასება, ასევე, ოპტიმისტური მოლოდინი. აღნიშნულ პერიოდში ადგილობრივი წარმოება და გაყიდვების ფასები მრეწველობის სექტორის კომპანიათა უმრავლესობაში იზრდება.

სექტორებს შორის, ბიზნეს კლიმატის ყველაზე უარყოფითი შეფასება მშენებლობის სექტორში ფიქსირდება. შესაძლოა, აღნიშნულს განაპირობებდეს გამოკითხული კომპანიების მიერ მიმდინარე მდგომარეობის მკვეთრად უარყოფითი შეფასება. I კვ. 2020 – II კვ. 2021 პერიოდში, 2020 წლის III კვარტალი იყო გამონაკლისი, როდესაც მშენებლობის სექტორში მიმდინარე მდგომარეობა უარყოფითად არ შეფასდა. ეს, სავარაუდოდ, განპირობებული იყო სახელმწიფოს მიერ შემუშავებული დეველოპერული სექტორის მხარდაჭერის ანტიკრიზისული გეგმით, რომელიც ითვალისწინებდა მოქალაქეების იპოთეკური სესხების სუბსიდირებას 2020 წლის ბოლომდე. თუმცა მიუხედავად ამ პროგრამისა, მშენებლობის სექტორის მიერ მიმდინარე მდგომარეობის შეფასება 2020 წლის IV კვარტლიდან უარესდება.

გრაფიკი 4: ბიზნეს კლიმატი, ბიზნესის მოლოდინი და ბიზნესის მიმდინარე მდგომარეობა ვაჭრობის, მომსახურების, მრეწველობის და მშენებლობის სექტორებში

დასაქმება, გაყიდვები და გაყიდვების ფასები სექტორების მიხედვით

დასაქმება

2021 წლის I კვარტლის შეფასება

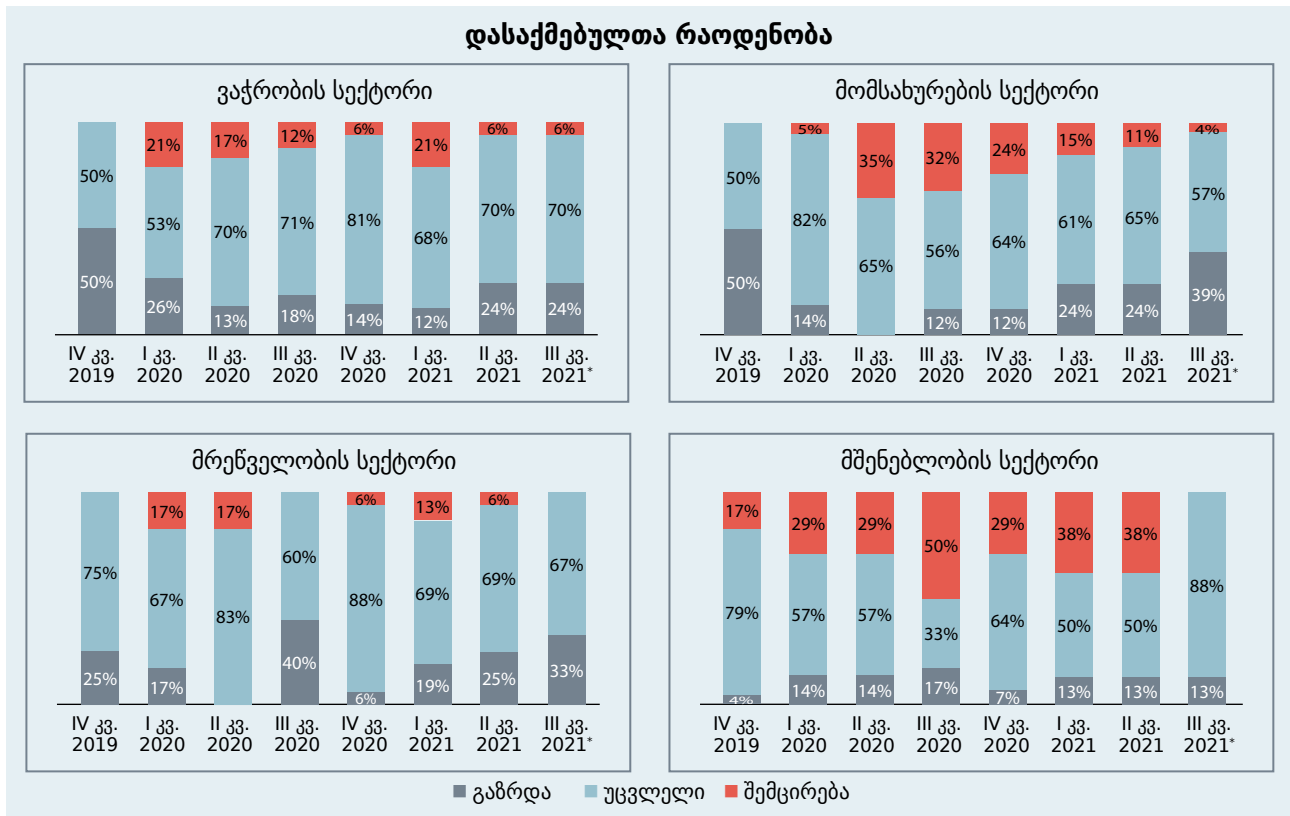
- 2021 წლის I კვარტალში, 2020 წლის IV კვარტალთან შედარებით, გამოკითხული კომპანიების მხოლოდ 18.3%-მა გაზარდა დასაქმებულთა რაოდენობა. გამოკითხულ კომპანიათა უმეტესობაში (63.4%) დასაქმებულთა რაოდენობა არ შეცვლილა, ხოლო 18.3%-ისთვის შემცირდა.
- 2021 წლის I კვარტალში, სექტორებს შორის, მომსახურების სექტორში გამოკითხული კომპანიების ყველაზე დიდი წილი (23.9%) ამბობს, რომ დასაქმებულთა რაოდენობა გაზარდა.

2021 წლის II კვარტლის შეფასება

- * გამოკითხულ კომპანიათა 23.3% აცხადებს, რომ 2021 წლის II კვარტალში, I კვარტალთან შედარებით, მათთან დასაქმებულთა რაოდენობა იზრდება, ხოლო 10.7%-ისთვის მცირდება. კომპანიათა უმეტესობის (66%) განცხადებით, დასაქმებულთა რაოდენობა არ იცვლება.
- * სექტორებს შორის, მშენებლობის სექტორში გამოკითხულ კომპანიათა ყველაზე დიდი წილი (37.5%) ამბობს, რომ 2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, დასაქმებულთა რაოდენობა მცირდება. აღსანიშნავია, რომ სექტორებს შორის დასაქმებულთა რაოდენობის კლება, 2021 წლის I კვარტალშიც, წინა კვარტალთან შედარებით, პროცენტულად ყველაზე მეტი კომპანიის მიერ მშენებლობის სექტორში დაფიქსირდა.

2021 წლის III კვარტლის მოლოდინი

- * გამოკითხული კომპანიების 31.4% თვლის, რომ 2021 წლის III კვარტალში, II კვარტალთან შედარებით, დაქირავებულთა რაოდენობას გაზრდის, მხოლოდ 3.9% – ვარაუდობს კლებას. კომპანიათა უმეტესობა (64.7%) არ აპირებს დასაქმებულთა რაოდენობის ცვლილებას.
- * ყველაზე პოზიტიური მოლოდინი დასაქმების მიმართულებით მომსახურების და მრეწველობის სექტორებში ფიქსირდება, სადაც 2021 წლის III კვარტალში, II კვარტალთან შედარებით, დასაქმებულთა რაოდენობის ზრდას კომპანიათა 39.1% და 33.3% ვარაუდობს.

გრაფიკი 5: დასაქმებულთა რაოდენობა ვაჭრობის, მომსახურების, მრეწველობის და მშენებლობის სექტორებში³

შეჯამების სახით შეიძლება ითქვას, რომ 2020 წლის I კვარტალი - 2021 წლის II კვარტლის პერიოდში, მთლიანობაში, გამოკითხულ კომპანიათა უმრავლესობისთვის დასაქმებულთა რაოდენობა არ იცვლებოდა. ასევე, 2021 წლის I კვარტლიდან, სექტორებს შორის, მრეწველობის და მომსახურების სექტორებში დასაქმებასთან მიმართებით ყველაზე დადებითი ტენდენცია შეინიშნება, დასაქმებულთა რაოდენობა მოცემულ სექტორებში ყოველკვარტალურად უფრო მეტ კომპანი-

³ დამრგვალების გამო ანგარიშში მოცემულ ზოგიერთ გრაფიკზე მონაცემთა ჯამი ზუსტად 100%-ის ტოლი არ არის.

* წინასწარი შეფასება.

აში იზრდება. ამასთანავე, 2020 წლის III კვარტლიდან, დასაქმებასთან მიმართებით, სექტორებს შორის მშენებლობის სექტორში აღინიშნება ყველაზე ცუდი მდგომარეობა, სადაც სხვა სექტორებთან შედარებით, კომპანიათა მნიშვნელოვან ნაწილში დასაქმებულთა რაოდენობა მცირდება.

გაყიდვები/მოთხოვნა/ადგილობრივი წარმოება

2021 წლის I კვარტლის შეფასება

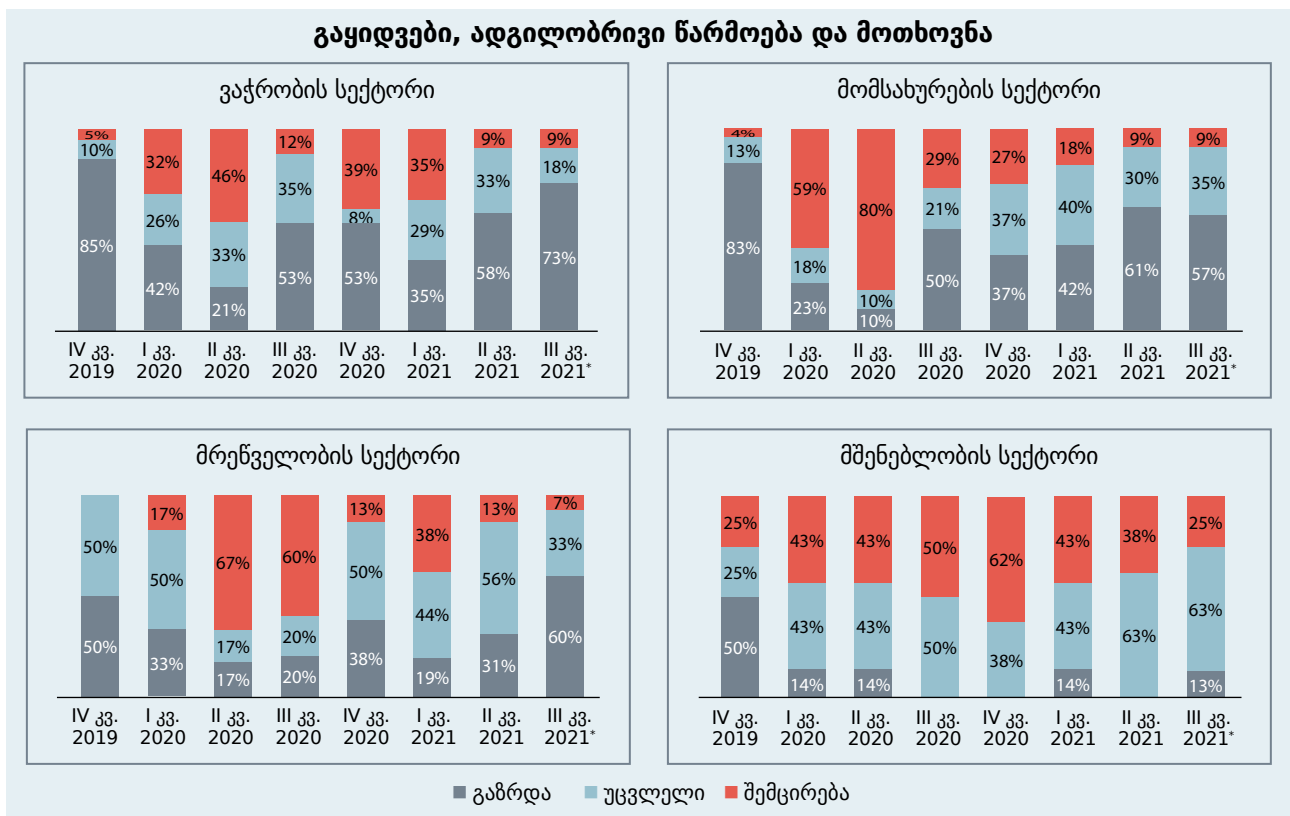
- ✦ მომსახურების და ვაჭრობის სექტორებში გამოკითხულ კომპანიათა უმეტესობა ამბობს, რომ მათი ბრუნვა/გაყიდვები 2021 წლის I კვარტალში, წინა კვარტალთან შედარებით გაიზარდა.
- ✦ 2021 წლის პირველ კვარტალში, გაყიდვების მხრივ არსებული მდგომარეობა, ყველაზე ცუდად მშენებლობის სექტორში შეფასდა, სადაც გამოკითხული კომპანიების 42.9%-ისთვის, წინა კვარტალთან შედარებით, სამშენებლო კონტრაქტები/წინასწარი გაყიდვები შემცირდა.

2021 წლის II კვარტლის შეფასება

- ✦ მსგავსად 2021 წლის I კვარტლისა, 2021 წლის II კვარტალშიც გაყიდვების/ბრუნვის მიმართულებით არსებული მდგომარეობა ყველაზე კარგად შეფასდა მომსახურებისა და ვაჭრობის სექტორების წარმომადგენლების მიერ, სადაც გამოკითხულ კომპანიათა, შესაბამისად 61% და 58% ამბობს, რომ გაყიდვები/ბრუნვა გაიზარდა.
- ✦ 2021 წლის II კვარტალში, გაყიდვების მხრივ ყველაზე ცუდი მდგომარეობა მშენებლობის სექტორში დაფიქსირდა. რესპონდენტების განცხადებით მათი გაყიდვები არ გაზრდილა.

2021 წლის III კვარტლის მოლოდინი

- ✦ 2021 წლის III კვარტალში, 2021 წლის II კვარტალთან შედარებით, სექტორთა უმრავლესობაში დადებითი მოლოდინია გაყიდვებთან დაკავშირებით, ვაჭრობის, მრეწველობის და მომსახურების სექტორებში გამოკითხული კომპანიათა დიდი ნაწილი მოელის გაყიდვების რაოდენობის ზრდას.
- ✦ სექტორებს შორის ყველაზე პესიმისტური მოლოდინი გაყიდვების მიმართულებით, 2021 წლის III კვარტალში, მშენებლობის სექტორში ფიქსირდება, სადაც გამოკითხულთა მხოლოდ 12.5% მოელის გაყიდვების ზრდას.

გრაფიკი 6: გაყიდვები, ადგილობრივი წარმოება და მოთხოვნა ვაჭრობის, მომსახურების, მრეწველობის და მშენებლობის სექტორებში

შეჯამების სახით შეიძლება ითქვას, რომ 2020 წლის I კვარტალი – 2021 წლის II კვარტლის პერიოდში, სექტორებს შორის, გაყიდვებთან მიმართებით ყველაზე დადებითი ტენდენცია ვაჭრობის და მომსახურების სექტორებში შეინიშნება, სადაც ყოველკვარტალურად კომპანიათა უმრავლესობაში გაყიდვების რაოდენობა იზრდება. ასევე, 2020 წლის I კვარტლიდან ყველაზე ცუდი მდგომარეობა გაყიდვების მიმართულებით მშენებლობის სექტორში აღინიშნება, სადაც ყოველკვარტალურად კომპანიათა მნიშვნელოვან ნაწილში გაყიდვების მოცულობა მცირდება. თუმცა 2021 წლის II კვარტალში სიტუაცია შედარებით დასტაბილურდა, და კომპანიათა უმრავლესობისთვის გაყიდვების მოცულობა არ შეცვლილა.

გაყიდვების ფასები

2021 წლის I კვარტლის შეფასება

- * გამოკითხული კომპანიების დიდმა ნაწილმა (48.5%) განაცხადა, რომ 2021 წლის I კვარტალში, წინა კვარტალთან შედარებით, ფასები გაზარდა, ხოლო 41.8%-მა ფასები უცვლელად შეინარჩუნა. კომპანიების 9.7% კი აცხადებს, რომ აღნიშნულ პერიოდში ფასები შემცირდა.
- * სექტორალურ ჯრილში, ვაჭრობისა და მრეწველობის სექტორებში გამოკითხულ კომპანიათა უმრავლესობამ, 2021 წლის I კვარტალში, წინა კვარტალთან შედარებით, გაყიდვების ფასების ზრდა დააფიქსირა.

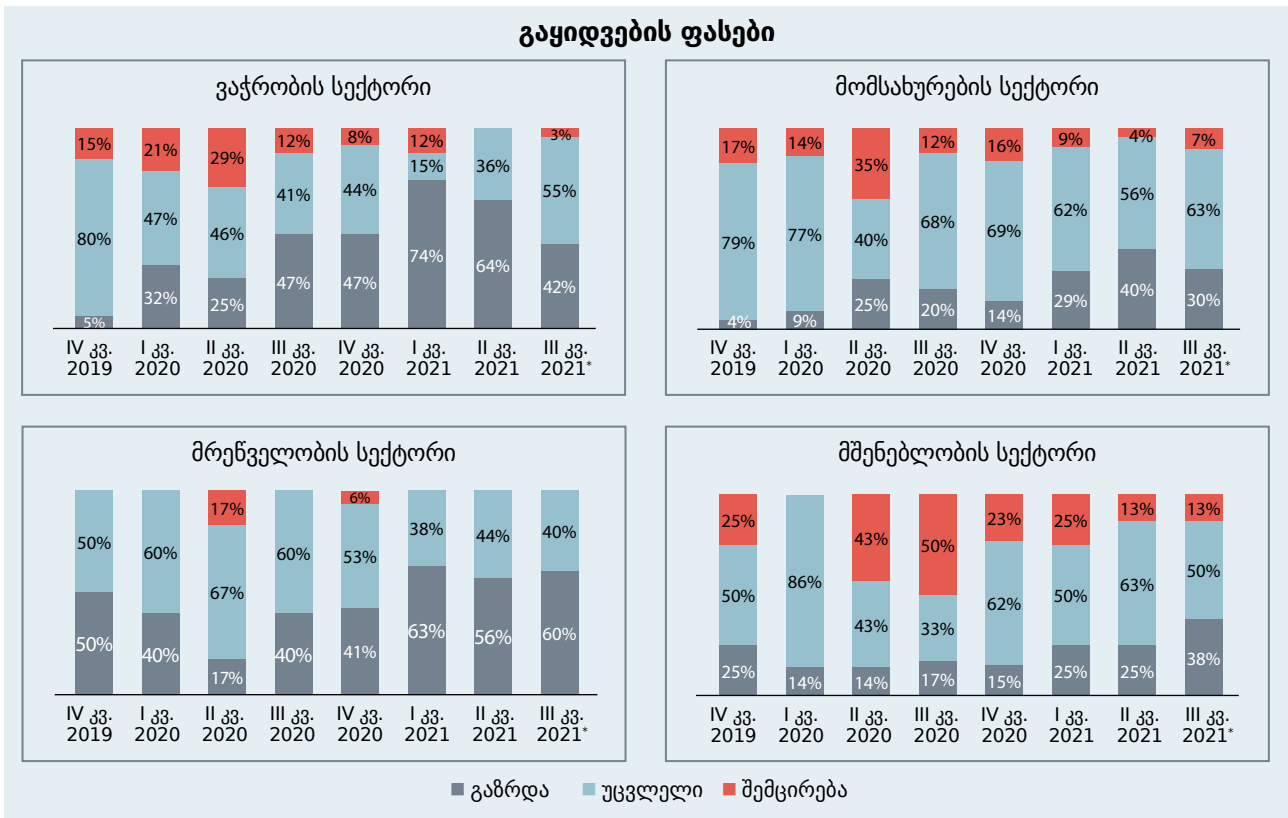
2021 წლის II კვარტლის შეფასება

- * გამოკითხული კომპანიების 49% აცხადებს, რომ 2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, გაყიდვების ფასები იზრდება. 48%-ის განცხადებით, გაყიდვების ფასები არ იცვლება, ხოლო 3%-ისთვის მცირდება.
- * მრეწველობის და ვაჭრობის სექტორებში გამოკითხულთა უმრავლესობა ამბობს, რომ გაყიდვების ფასები, 2021 წლის II კვარტალში, I კვარტალთან შედარებით, გაიზარდა.
- * სექტორებს შორის, მშენებლობის სექტორში, პროცენტულად ყველაზე მეტმა კომპანიამ დააფიქსირა ფასების შემცირება, 2021 წლის II კვარტალში, I კვარტალთან შედარებით.

2021 წლის III კვარტლის მოლოდინი

- * გამოკითხულ კომპანიათა 39.2% ვარაუდობს გაყიდვების ფასების ზრდას, 2021 წლის III კვარტალში, 2021 წლის II კვარტალთან შედარებით, მაშინ როცა 55.9% არ ელოდება ამ მაჩვენებლის ცვლილებას, ხოლო 4.9%-ის მოლოდინია, რომ ფასები დაიკლებს.
- * სექტორალურ ჯრილში, ყველაზე დადებითი მოლოდინი გაყიდვების ფასებთან მიმართებით მრეწველობის სექტორში ფიქსირდება, სადაც გამოკითხულ კომპანიათა 60% მოელის გაყიდვების ფასების ზრდას, 2021 წლის III კვარტალში, 2021 წლის II კვარტალთან შედარებით.

გაყიდვების ფასები

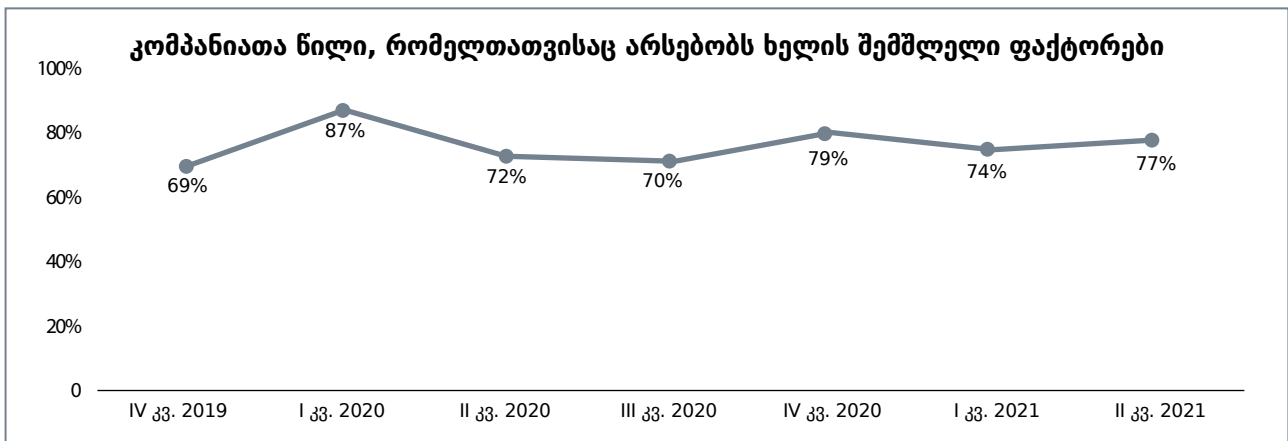

გრაფიკი 7: გაყიდვების ფასები ვაჭრობის, მომსახურების, მრეწველობის და მშენებლობის და სექტორებში

შეჯამების სახით შეიძლება ითქვას, რომ 2020 წლის I კვარტალი – 2021 წლის II კვარტლის პერიოდში, სექტორებს შორის, გაყიდვების ფასების მზარდი ტენდენცია ყველაზე მეტად შეინიშნებოდა მრეწველობისა და ვაჭრობის სექტორებში, სადაც ყოველკვარტალურად კომპანიათა უმრავლესობაში გაყიდვების ფასები იზრდებოდა. მაშინ როცა, 2020 წლის I კვარტალი – 2021 წლის II კვარტლის პერიოდში, მომსახურების და მშენებლობის კომპანიათა უმრავლესობისთვის გაყიდვების ფასები არ იცვლებოდა.

ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელის შეშლელი ფაქტორები

2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, 3 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და 77% შეადგინა იმ კომპანიების წილმა, რომლებიც თვლიან, რომ მათი ბიზნესსაქმიანობისათვის არსებობს ხელის შეშლელი ფაქტორები.

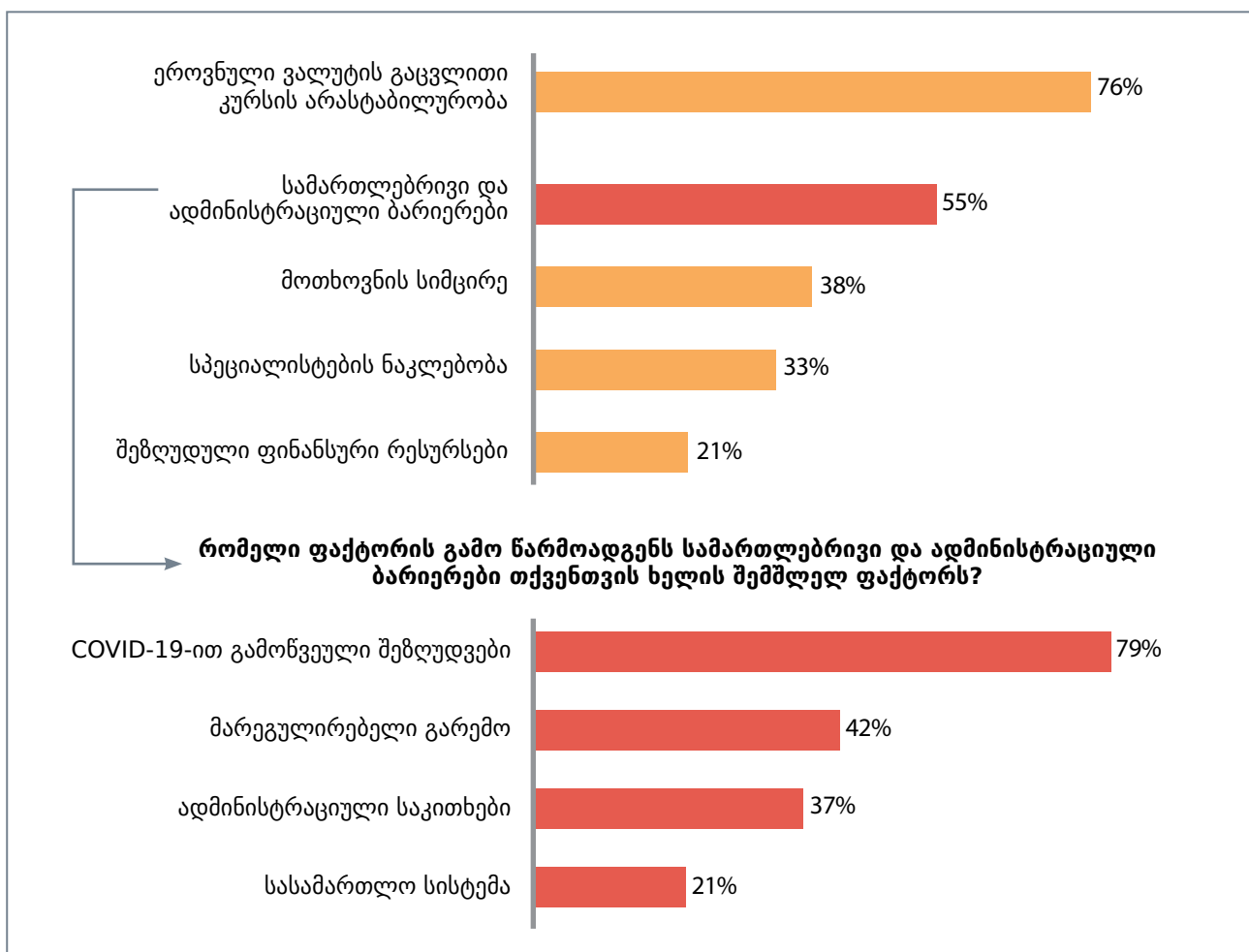

გრაფიკი 8: ბიზნესისთვის ხელის შეშლელი ფაქტორების არსებობა

2021 წლის II კვარტალში, ბიზნესსაქმიანობისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ხელის შემშლელი ხუთი ფაქტორია: ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის არასტაბილურობა⁴, სამართლებრივი და ადმინისტრაციული ბარიერები, პროდუქციასა თუ მომსახურებაზე მოთხოვნის სიმცირე, სპეციალისტების ნაკლებობა და შეზღუდული ფინანსური რესურსები (იხილეთ გრაფიკი 9).

მოცემულ კვარტალში, პრობლემათა შორის პირველი ადგილი ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის არასტაბილურობამ დაიკავა. სექტორების მიხედვით, ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის არასტაბილურობა ყველაზე მეტად მრეწველობის სექტორის კომპანიებისთვის (91%) წარმოადგენს ხელის შემშლელ ფაქტორს. აღნიშნული ფაქტორი ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელის შემშლელად დაასახელა ვაჭრობის სექტორის 81%-მა, მომსახურების სექტორის 68%-მა და მშენებლობის სექტორის 67%-მა.

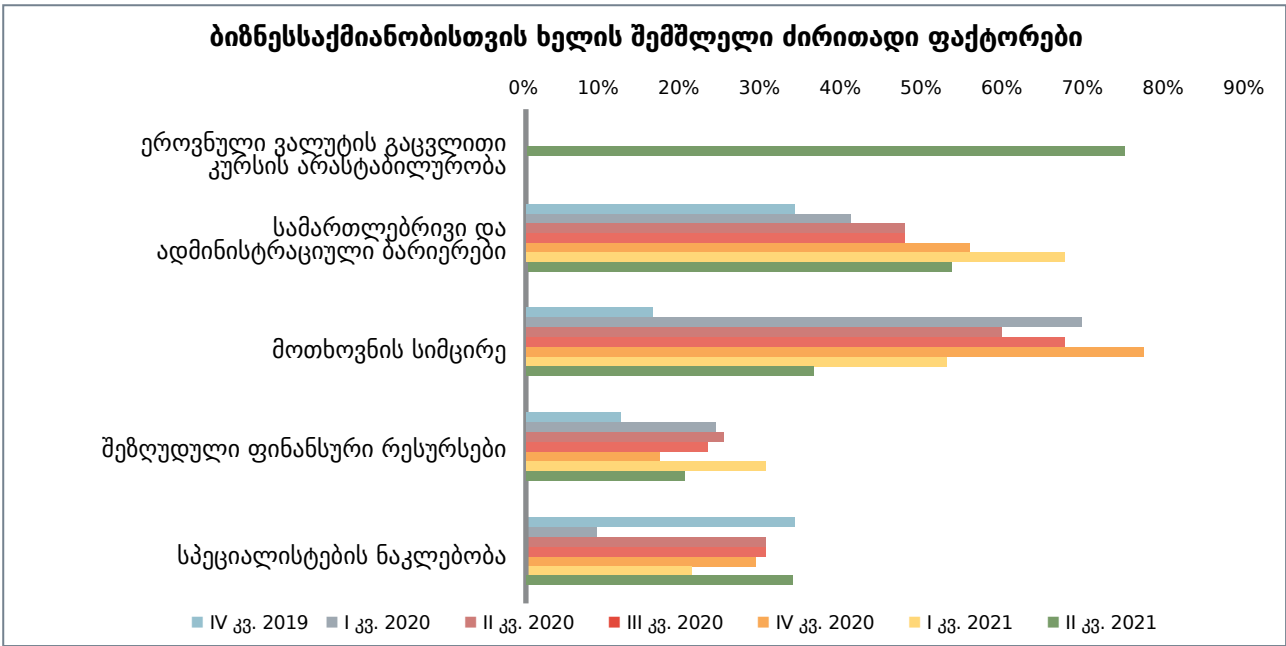
ხელის შემშლელ ფაქტორებს შორის, წინა კვარტალთან შედარებით, ყველაზე მეტად მოთხოვნის სიმცირის პრობლემა შემსუბუქდა (15 პროცენტული პუნქტით), ხოლო ყველაზე მეტად სპეციალისტების ნაკლებობის საკითხი გამძაფრდა (12 პროცენტული პუნქტით).

გრაფიკი 9: ძირითადი ხელის შემშლელი ფაქტორები გამოკითხული კომპანიებისთვის 2021 წლის II კვარტალში

2021 წლის I კვარტლის მსგავსად, 2021 წლის II კვარტალშიც, COVID-19-ით გამოწვეული შეზღუდვები არის მთავარი ფაქტორი, რატომაც სახელდება სამართლებრივი და ადმინისტრაციული ბარიერები ხელის შემშლელ ფაქტორებს შორის. მეორე ადგილს კი მარეგულირებელი გარემო იკავებს.

⁴ ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის არასტაბილურობა, როგორც ერთ-ერთი ხელის შემშლელი ფაქტორი ბიზნესისთვის, ბიზნესსაქმიანობისთვის ხელის შემშლელი ფაქტორების შესახებ არსებულ კითხვარს 2021 წლის II კვარტალში დაემატა.

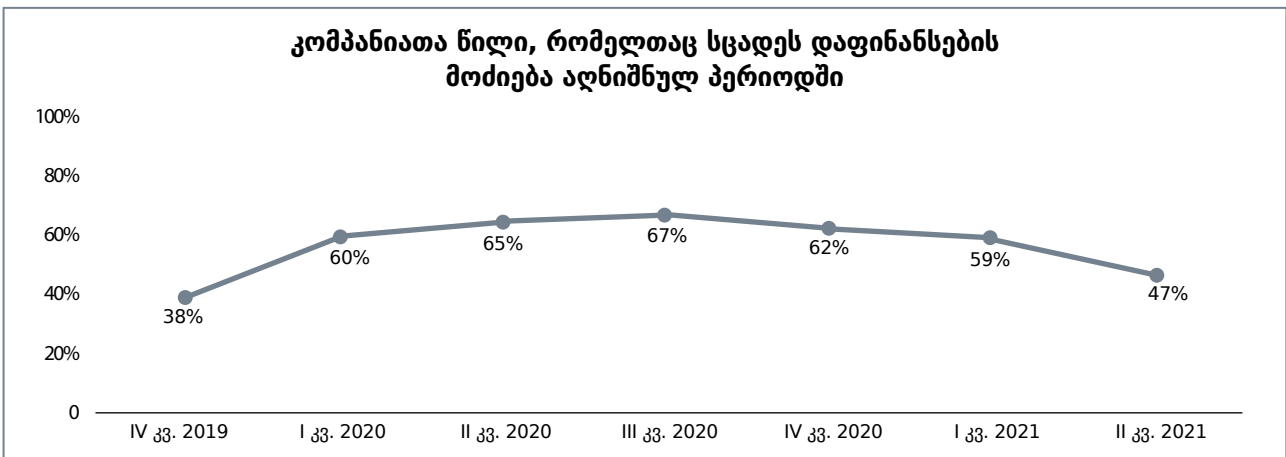

გრაფიკი 10: ძირითადი ხელის შემშლელი ფაქტორები გამოკითხული კომპანიებისთვის

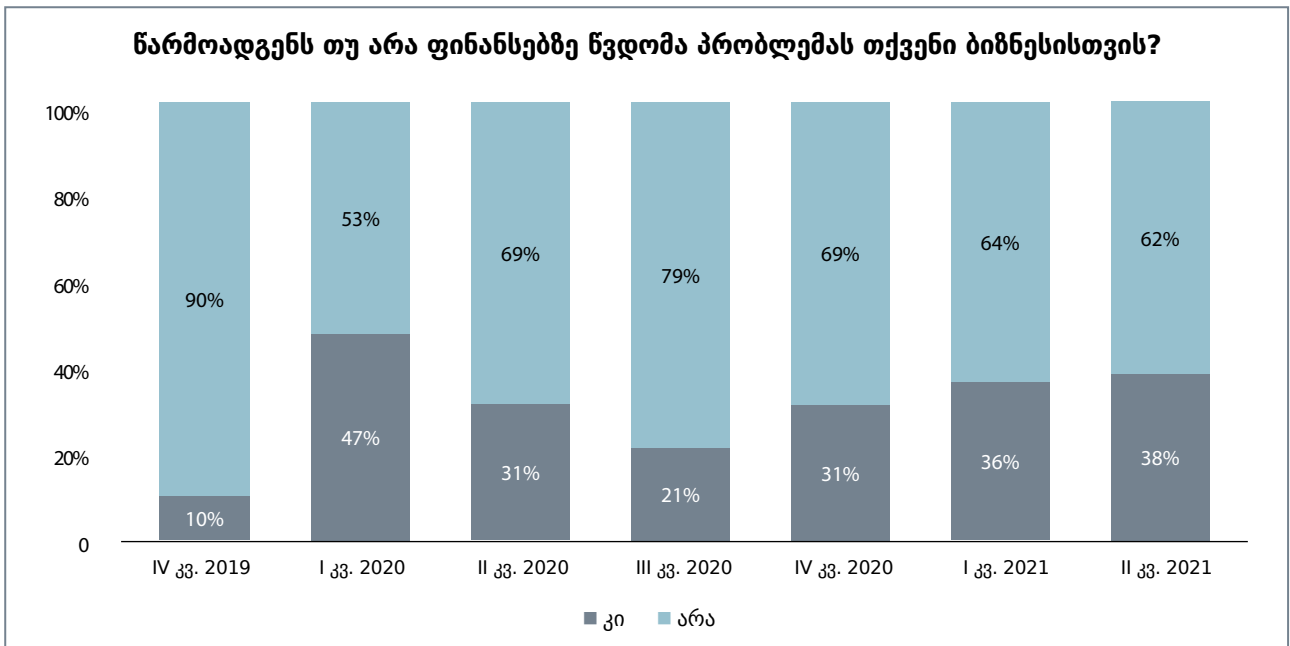
დაფინანსება

2021 წლის II კვარტალში, გამოკითხულ კომპანიათა 47%-მა განაცხადა, რომ სცადა დაფინანსების მოძიება ბოლო პერიოდში, რაც წინა პერიოდებთან შედარებით შემცირებული მაჩვენებელია. ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ამ მხრივ 2020 წლის III კვარტალში დაფიქსირდა. ხოლო 2020 წლის IV კვარტლიდან, აღნიშნული მაჩვენებელი კლებადი ტენდენციით ხასიათდება.

2021 წლის II კვარტალში, მათგან, ვინც ბოლო პერიოდში დაფინანსების მოძიება სცადა, 38% აცხადებს, რომ ფინანსებზე წვდომა პრობლემას წარმოადგენს.

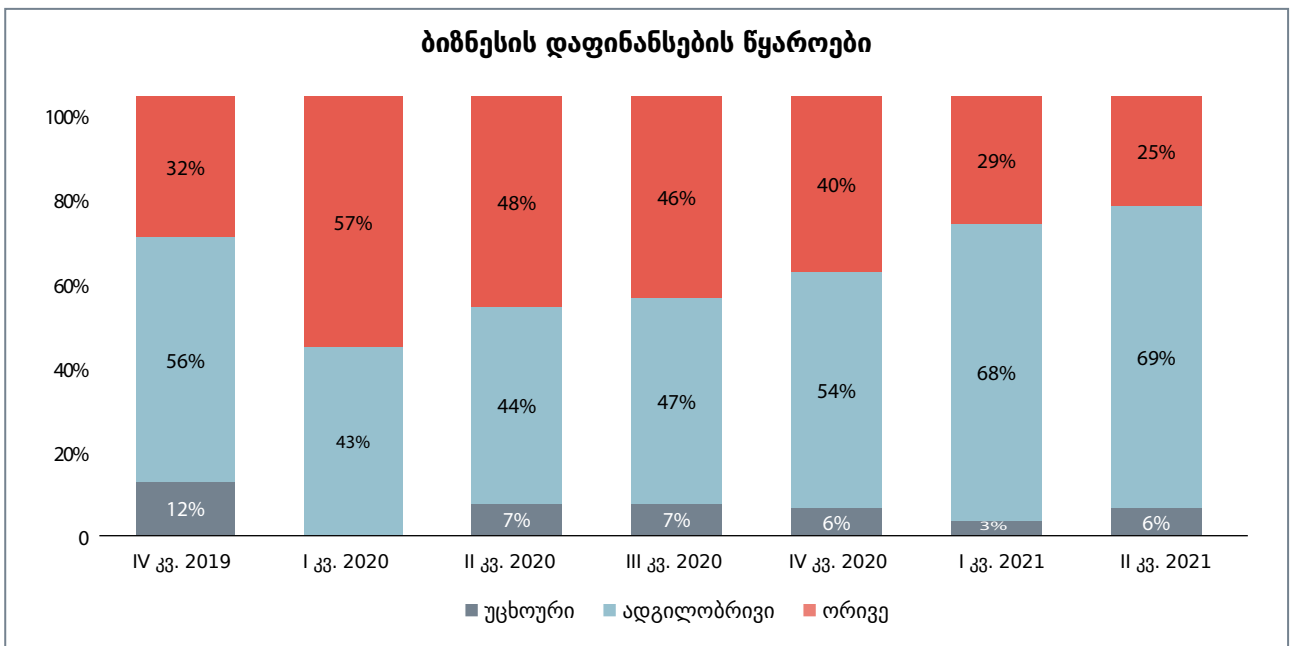

გრაფიკი 11: დაფინანსების მოძიება

გრაფიკი 12: ფინანსებზე წვდომა⁵

რაც შეეხება ბიზნესის დაფინანსების წყაროებს⁶, 2021 წლის II კვარტალში, წინა პერიოდების მსგავსად, კომპანიათა უმეტესობის განცხადებით, ისინი ფინანსდებიან ადგილობრივი წყაროებიდან. ხოლო იმ კომპანიათა წილი, რომლებიც მხოლოდ უცხოური წყაროებით ფინანსდებიან, კვლავ მცირეა.

გრაფიკი 13: დაფინანსების წყაროები

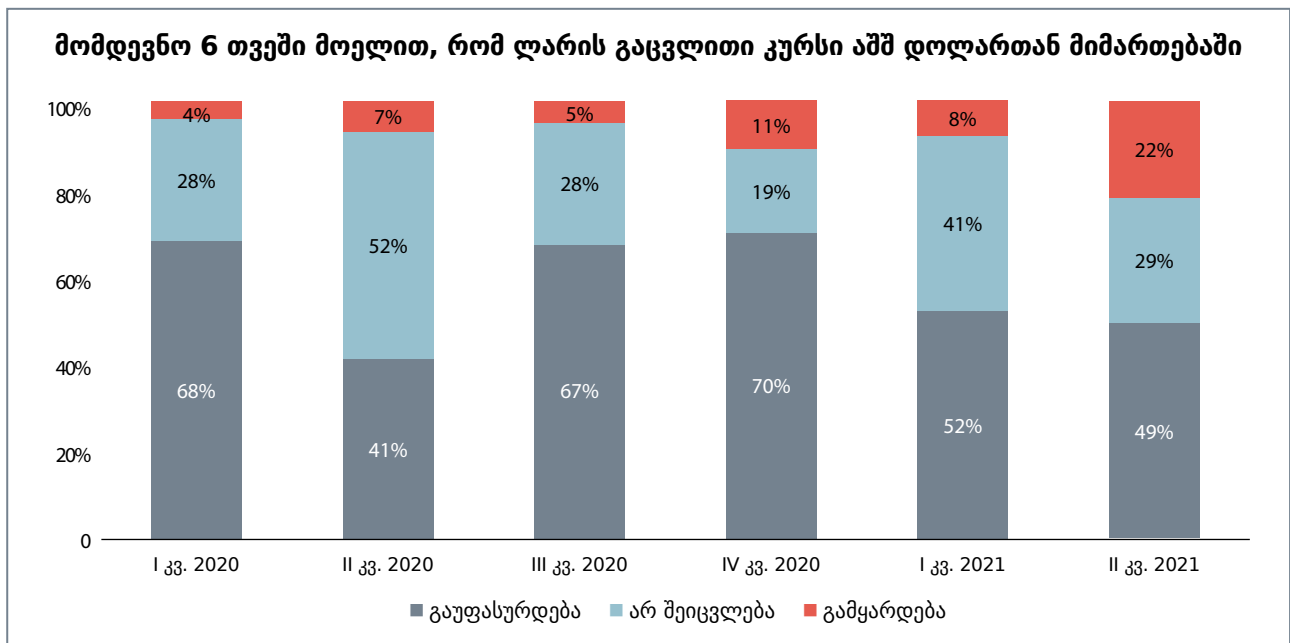
⁵ კითხვას პასუხი გასცა გამოკითხულთა მხოლოდ იმ ნაწილმა, რომელმაც უკანასკნელ პერიოდში სცადა ფინანსების მოძიება.

⁶ 2021 წლის I კვარტალში ინდექსის მეთოდოლოგიაში განხორციელებულმა ცვლილებამ (გამოსაკითხი კომპანიების ბაზის გაზრდამ) გავლენა იქონია ბიზნესის დაფინანსების წყაროების სტრუქტურაზე. სხვა მარჩვენებელზე მეთოდოლოგიურ ცვლილებას არსებითი გავლენა არ ჰქონია.

მოლოდინი გაცვლითი კურსის შესახებ

2021 წლის II კვარტალში, I კვარტალთან შედარებით, მნიშვნელოვნად გაიზარდა იმ კომპანიების წილი, რომლებსაც მომდევნო 6 თვეში ლარის აშშ დოლართან გაცვლითი კურსის გამყარების მოლოდინი აქვთ. აღსანიშნავია, რომ მსგავსი მოლოდინი გამყარების მიმართულებით პანდემიამდელ პერიოდშიც (2019 წლის IV კვარტალი) არ დაფიქსირებულა. რესპონდენტების მოლოდინი აპრილის თვეში ლარის აშშ დოლარის მიმართ გაცვლითი კურსის ნახტომისებური გაუფასურების შემდეგ დაწყებული მკვეთრი გამყარების ტენდენციის შესაბამისია.

მიუხედავად ბოლოდროინდელი ეროვნული ვალუტის კურსის გამყარებისა, მხოლოდ 3 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და კვლავ მაღალი რჩება იმ კომპანიათა წილი (49%), რომლებსაც მომდევნო 6 თვეში ლარის აშშ დოლართან გაცვლითი კურსის გაუფასურების მოლოდინი აქვთ.

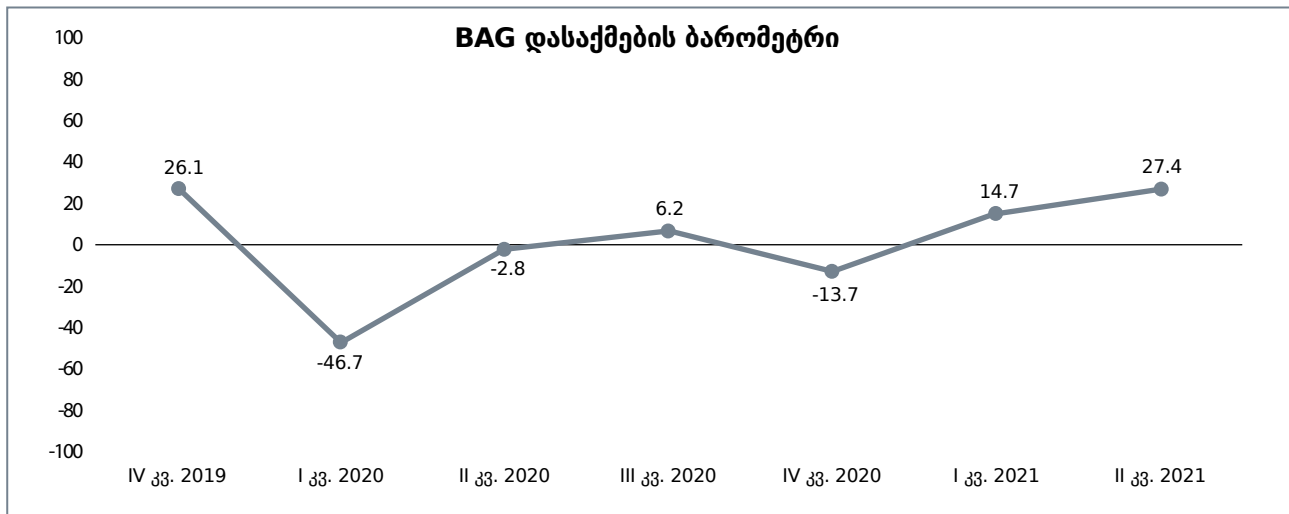

გრაფიკი 14: ლარის აშშ დოლართან გაცვლითი კურსის ცვლილების მოლოდინი

BAG დასაქმების ბარომეტრი

BAG დასაქმების ბარომეტრი ასახავს კომპანიების მოლოდინს მომავალ სამ თვეში დასაქმების სავარაუდო ცვლილების შესახებ⁷.

2021 წლის II კვარტალში გამოკითხულ კომპანიებს მომავალ სამ თვეში დასაქმების მიმართულებით უმეტესად დადებითი მოლოდინი აქვთ. BAG-ის დასაქმების ბარომეტრმა 27.4 ულას შეადგინა. აღნიშნული მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად არის გაუმჯობესებული როგორც 2020 წლის II კვარტალთან შედარებით (30.2 კუნძით), ასევე, წინა - 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით (12.7 კუნძით).

გრაფიკი 15: BAG დასაქმების ბარომეტრი

2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, დასაქმების ბარომეტრის მაჩვენებელი ყველა სექტორში გაუმჯობესდა, მშენებლობის სექტორის გარდა. მშენებლობის სექტორში, წინა კვარტალთან შედარებით, გამოკითხულ კომპანიათა მოლოდინი დასაქმებასთან მიმართულებით გაუარესდა და გამოკითხულთა მხოლოდ 12.5% მოელოდა კვარტალში დასაქმებულთა რაოდენობის ზრდას.

თუმცა აღსანიშნავია, რომ, საერთო ჯამში, დასაქმების ცვლილების დადებითი მოლოდინი ფიქსირდება ოთხივე სექტორში (ვაჭრობა, მრეწველობა, მშენებლობა, მომსახურება).

2021 წლის II კვარტალში, 2021 წლის I კვარტალთან შედარებით, ვაჭრობის, მრეწველობისა და მომსახურების სექტორებში დასაქმების ბარომეტრის მაჩვენებლის გაუმჯობესება უკავშირდება ამ სექტორებში არსებულ ოპტიმისტურ მოლოდინს გაყიდვების და გაყიდვების ფასების ზრდასთან დაკავშირებით.

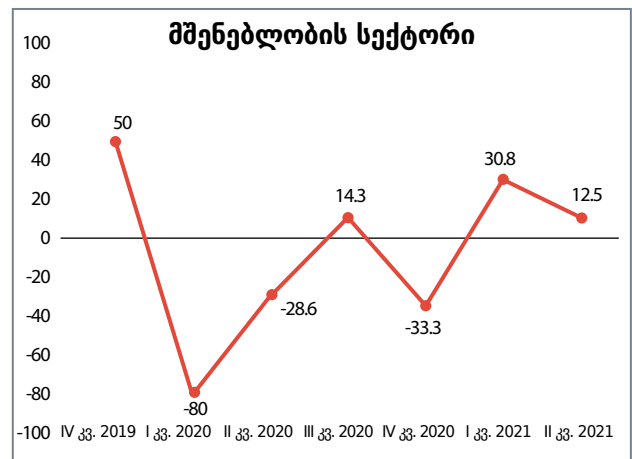
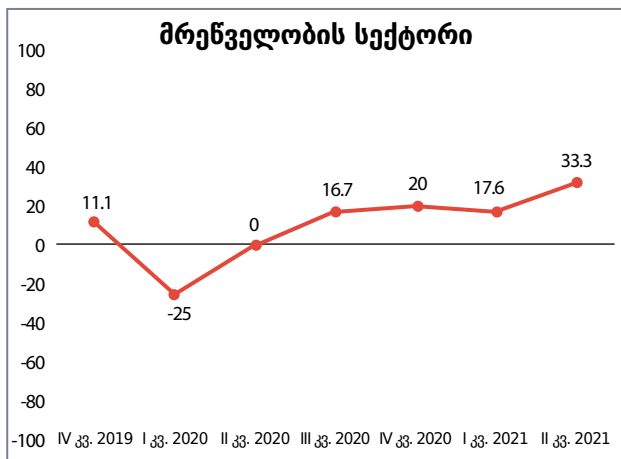
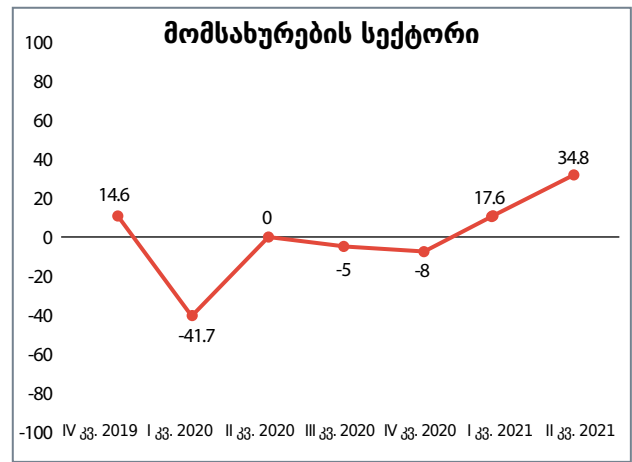
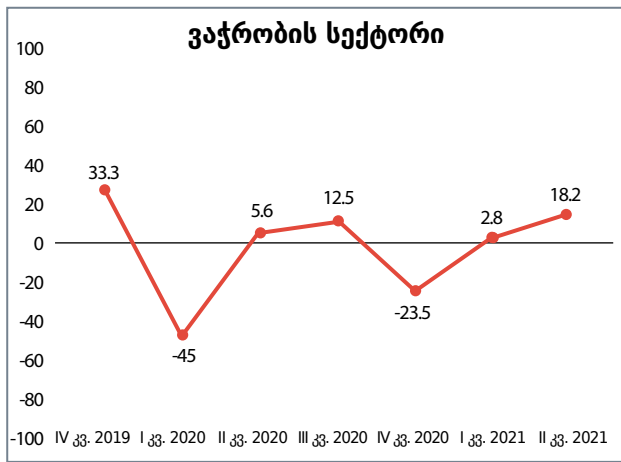
რაც შეეხება წლიურ ცვლილებას, აღსანიშნავია, რომ 2021 წლის II კვარტალში, 2020 წლის II კვარტალთან შედარებით, ყველა სექტორისთვის დასაქმების ბარომეტრის მაჩვენებელი გაუმჯო-

⁷ კომპანიებს შეუძლიათ, დასაქმებულთა რაოდენობის შესახებ არსებული მომდევნო სამი თვის გეგმები აღწერონ, როგორც „მზარდი“, „სტაბილური“ ან „კლებადი“. ამ გეგმების საბალანსო მნიშვნელობა გამოითვლება პასუხების - „მზარდი“-სა და „კლებადი“-ს პროცენტულ წილებს შორის სხვაობით. BAG დასაქმების ბარომეტრი არის სექტორების საბალანსო მნიშვნელობების შეწონილი საშუალო. BAG დასაქმების ბარომეტრის მნიშვნელობა შესაძლოა იყოს -100-დან +100-მდე. -100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მომდევნო სამი თვის განმავლობაში მოელოდა დასაქმებულთა რაოდენობის შემცირებას, ხოლო +100 ნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული ბიზნესი მომდევნო სამი თვის განმავლობაში მოელოდა დასაქმებულთა რაოდენობის ზრდას.

ბესდა. ყველაზე მეტად დასაქმების ბარომეტრი მშენებლობის სექტორში გაუმჯობესდა (41.1 პუნქტით), ხოლო ყველაზე ნაკლებად ვაჭრობის სექტორში (12.6 პუნქტით).

ცხრილი 2: დასაქმების ბარომეტრი. საბალანსო მნიშვნელობები სექტორის მიხედვით

	IV კვ. 2019	I კვ. 2020	II კვ. 2020	III კვ. 2020	IV კვ. 2020	I კვ. 2021	II კვ. 2021
ვაჭრობა	33.3	-45.0	5.6	12.5	-23.5	2.8	18.2
მომსახურება	14.6	-41.7	0.0	-5.0	-8.0	17.6	34.8
მრეწველობა	11.1	-25.0	0.0	16.7	20.0	17.6	33.3
მშენებლობა	50.0	-80.0	-28.6	14.3	-33.3	30.8	12.5
BAG დასაქმების ბარომეტრი	26.1	-46.7	-2.8	6.2	-13.7	14.7	27.4

გრაფიკი 16: BAG დასაქმების ბარომეტრი სექტორების მიხედვით

კონტაქტი:

ლეონიძის ქ.2, თბილისი, საქართველო

☎ +995 32 2 202-215

✉ info@bag.ge

f Business Association of Georgia

www.bag.ge